

Warszawa, 30 listopada 2023 r.

INFORMACJA PRASOWA

NFOŚiGW rozdysponuje blisko 1,6 mld zł na ochronę przyrody ze środków europejskich

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ciągu kilku najbliższych lat na ochronę polskiej przyrody przeznaczy ze środków europejskich ogromną kwotę prawie 1,6 mld zł. W ostatnim czasie rozpoczęły się lub rozpoczną nabory wniosków o dofinansowanie z dwóch programów: Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 oraz Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) 2021-2027. 30 listopada została podpisana przez NFOŚiGW pierwsza umowa w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej, Świętokrzyski Park Narodowy otrzyma blisko 50 mln zł na budowę Centrum Edukacyjnego.

Centrum Edukacji Przyrodniczej Świętokrzyskiego Parku Narodowego będzie nowoczesnym ośrodkiem odgrywającym kluczową rolę w edukacji ekologicznej społeczeństwa oraz zapewnieniu najważniejszych potrzeb turystycznych zwiedzających Góry Świętokrzyskie i Świętokrzyski Park Narodowy. Edukacja prowadzona będzie poprzez wystawę stałą, różnorodne zajęcia edukacyjne i konferencje prowadzone w module edukacyjno-konferencyjnym. Zakończenie projektu przewidziane jest na trzeci kwartał 2028 roku.

– Jedną z misji i ustawowych powinności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, największej w Polsce instytucji publicznej finansującej ekorozwój kraju, jest inwestowanie w przedsięwzięcia ochronne w odniesieniu do polskiej przyrody, a także wspieranie społecznej edukacji w tym zakresie. Dzięki umowie w ramach Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej, Świętokrzyski Park Narodowy jako pierwszy otrzyma dofinansowanie na budowę Centrum Edukacyjnego. Centrum nie tylko służyć będzie jako miejsce zdobywania wiedzy, ale też stanie się źródłem inspiracji dla obecnych i przyszłych pokoleń. Dzięki dostępowi do nowych technologii, interaktywnym ekspozycjom oraz programom edukacyjnym, goście zrozumieją i naborą jeszcze większego szacunku dla bogactwa naszej przyrody. – mówi Sławomir Mazurek, wiceprezes zarządu NFOŚiGW

Centrum Edukacji wraz z wystawą stałą stanowić będzie pewnego rodzaju wprowadzenie na teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego, będzie przygotowywać i zachęcać do odwiedzenia Parku. Da turystom możliwość poszerzenia informacji o Parku i jego przyrodzie, zwłaszcza osobom, które nie mają możliwości odwiedzenia Parku (osoby niepełnosprawne) lub nie mają czasu lub możliwości aby wybrać się w teren. W Centrum przygotowana zostanie różnorodna oferta dla szerokiego grona odbiorców: dla dzieci i młodzieży szkolnej i przedszkolnej, studentów, rodzin z dziećmi, nauczycieli i przewodników, turystów indywidualnych i grupowych, a także dla społeczności lokalnej. Oprócz tego turysta znajdzie

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ

tu bezpieczny, zadaszony panelami fotowoltaicznymi parking, skorzysta z informacji turystycznej oraz będzie mógł zaopatrzyć się w wydawnictwa edukacyjno-krajoznawcze.

Nowoczesny budynek o powierzchni około 3 tys. m², będzie obiektem przyjaznym dla środowiska, energooszczędnym, wykorzystującym nowoczesne źródła ogrzewania. Będzie uwzględniał potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Budynek swoim wyglądem będzie nawiązywał do lokalnego krajobrazu świętokrzyskich pól – pasiaków, będzie posiadał zielony dach, który posłuży jako taras widokowy. Dopełnieniem budynku będzie infrastruktura towarzysząca w postaci dwóch niewielkich pawilonów (m.in. obsługa parkingów, toaleta) oraz zewnętrzna, zielona przestrzeń rekreacyjno-edukacyjna z ławkami, stołami i edukacyjnym placem zabaw.

W ramach programu „Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027 (Działanie FEPW.02.03 Bioróżnorodność)” NFOŚiGW przeznaczy łącznie aż 55 mln euro (około 240 mln zł) na zachowanie i ochronę rodzimej różnorodności biologicznej. Na czynną ochronę przyrody NFOŚiGW z tego instrumentu finansowego rozdysponuje 125 mln zł, z czego 90 mln zł zostanie wydatkowane na udrażnianie i przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych o znaczeniu ponadregionalnym, a 35 mln zł – na tworzenie infrastruktury ukierunkowującej ruch turystyczny, w celu zmniejszenia antropopresji (wpływu człowieka) na obszary chronione. Nabór wniosków dedykowany korytarzom ekologicznym trwa od 6 listopada 2023 r. do 31 stycznia 2024 r. Beneficjentami mogą być jednostki organizacyjne PGL Lasy Państwowe, jednostki organizacyjne PGW Wody Polskie, parki narodowe i jednostki samorządu terytorialnego. Nabór wniosków o dofinansowanie infrastruktury turystycznej rozpocznie się 4 grudnia i potrwa do 29 marca przyszłego roku.

Z tego samego działania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 110 mln zł NFOŚiGW wyasygnuje na tworzenie infrastruktury bezpośrednio służącej edukacji, czyli na budowę lub rozbudowę bazy edukacyjnej wraz z jej wyposażeniem. Celem jest zapewnienie materialnych warunków do prowadzenia działalności dydaktycznej w parkach narodowych w makroregionie. Z tej formy wsparcia mogą skorzystać parki narodowe we wschodniej Polsce, które wnioski o dofinansowanie mają możliwość składać od 25 września 2023 r. do 29 listopada 2024 r.

Kolejnym zadaniem finansowanym przez NFOŚiGW z Działania FEPW.02.03 Bioróżnorodność jest podnoszenie świadomości ekologicznej i promowanie postaw proekologicznych lokalnych społeczności, w tym przedsiębiorców, lokalnych liderów, dzieci i młodzieży oraz organizacji społecznych i gospodarczych. Alokacja na ten cel, przewidujący prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych oraz wzmacnianie podmiotów pracujących na rzecz ochrony bioróżnorodności, wynosi 12,5 mln zł, a beneficjentami – oprócz już wyżej wymienionych podmiotów – mogą być także uczelnie, instytuty badawcze, Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności, jednostki Sieci Badawczej Łukasiewicz oraz organizacje pozarządowe. Nabór trwa od 13 listopada 2023 r. do 29 lutego 2024 r.

NFOŚiGW w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) 2021-2027 (Działanie FENX.01.05 Ochrona przyrody i rozwój zielonej infrastruktury) ma do rozdysponowania aż 310 mln euro, czyli prawie 1,4 mld zł. Do zrealizowania jest kilka typów projektów dotyczących zwłaszcza ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, działań służących ochronie siedlisk i gatunków na obszarach chronionych, budowy i rozwoju tzw. zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz edukacji przyrodniczej

NFOŚiGW rozdysponuje 100 mln zł na ochronę in-situ (czyli: na miejscu) lub ex-situ (czyli: poza miejscem) zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych. Nabór odbywa się od 27 listopada 2023 r. do 29 lutego 2024 r. W sferze ochrony rodzimej fauny i flory przedsięwzięciem na przeciwległym biegunie jest zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych. Na ten cel ze wspomnianego wyżej Działania FENX.01.05, w ramach programu FEnIKS 2021-2027, NFOŚiGW przekaże 30 mln zł, a nabór planowany jest od kwietnia do czerwca 2024 r.

Istotną kwestią w długofalowych działaniach proprzyrodniczych jest opracowanie dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych i na to zadanie NFOŚiGW z omawianej puli środków europejskich przeznaczy 60 mln zł. W naborze może uczestniczyć GDOŚ i regionalne dyrekcje ochrony środowiska, a także parki narodowe i urzędy morskie.

Na rozwój zdolności i usprawnienie zarządzania obszarami chronionymi NFOŚiGW zamierza przekazać 290 mln zł z programu FEnIKS 2021-2027. W ramach tego typu projektów planowane jest sfinansowanie: rozwoju infrastruktury geoinformacyjnej (30 mln zł), wykupów gruntów w parkach narodowych (30 mln zł), ograniczenie antropopresji poprzez kanalizację ruchu turystycznego (60 mln zł), modernizacji bazy edukacyjnej parków narodowych (200 mln zł).

O dotacje na rozbudowę lub modernizację bazy edukacyjnej parków narodowych w celu prowadzenia działalności edukacyjnej parki mogą wnioskować od 2 października 2023 r. do 31 grudnia 2024 r.

Kolejnymi przedsięwzięciami, które NFOŚiGW wspiera z pieniędzy przewidzianych w programie FEnIKS 2021-2027, są inwestycje w zieloną i niebieską infrastrukturę wraz ze stosownym zapleczem (95 mln zł) oraz przedsięwzięcia w tym samym zakresie związane z „odbetonowaniem” terenów miejskich (40 mln zł). W pierwszym przypadku nabór odbędzie się w przyszłym roku, a w drugim przypadku – już został zakończony.

W ramach Działania FENX.01.05 NFOŚiGW wesprze także takie projekty, jak monitoring przyrody, powietrza i hałasu, rekultywacja i remediacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą, usuwanie niewłaściwie składowanych lub magazynowanych odpadów oraz wywołanego przez nie zagrożenia dla ludzi lub środowiska, a także edukacja w zakresie ochrony przyrody. Na projekty związane z edukacją przyrodniczą przewidziane zostało 40 mln zł.

Należy śledzić na stronie www.feniks.gov.pl aktualny harmonogram naboru wniosków, w którym podawane są daty rozpoczęcia i zakończenia naborów oraz kwoty alokacji.

Łączne dofinansowanie na ochronę polskiej przyrody w wysokości prawie 1,6 mld, które NFOŚiGW rozdysponuje ze środków europejskich to gwarancja zachowania w dobrostanie wyjątkowych zasobów natury w naszym kraju.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) jest liderem we wdrażaniu programów zmieniających na lepsze jakość życia w Polsce. Od ponad 34 lat inicjuje i wspiera działania na rzecz środowiska i transformacji energetycznej. Podległa Ministerstwu Klimatu i Środowiska instytucja finansuje i współfinansuje przedsięwzięcia proekologiczne. Dzięki środkom NFOŚiGW uruchomiono inwestycje o wartości ponad 290 mld zł z czego prawie 2/3 dzięki środkom własnym NFOŚiGW. Z jej wsparcia

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

korzystają zarówno przedsiębiorcy, samorządy i administracja państwowa, jak i uczelnie, organizacje pozarządowe i osoby prywatne.

Zespół Biuro Prasowe
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3a, 02-673 Warszawa
media@nfosigw.gov.pl